



DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

PEYGAMBERİMİZİN HAYATI

10

KUR'ÂN-I KERİM'DE
EN GÜZEL ÖRNEK

Kur'ân-ı Kerim'de En Güzel Örnek

Neler Öğreneceğiz?

1. Peygamberimizin Tebliğ Görevi
2. Peygamberimizin Tebyin Görevi
3. Peygamberimizin Teşri Görevi
4. Peygamberimizin Temsil Görevi
5. Peygamberimizin Tezkiye Görevi
6. Peygamberimizin Talim Görevi
7. Peygamberimizin Tilavet Görevi
8. Bir Sahabi Tanıyorum: Hz. Ebu Bekir (r.a.)
9. Hadisten Hayata

Kur'ân-ı Kerim'de En Güzel Örnek

- **Tebliğ etmek ifadesinden ne anlıyorsunuz?**



designed by Freepik

1. Peygamberimizin Tebliğ Görevi

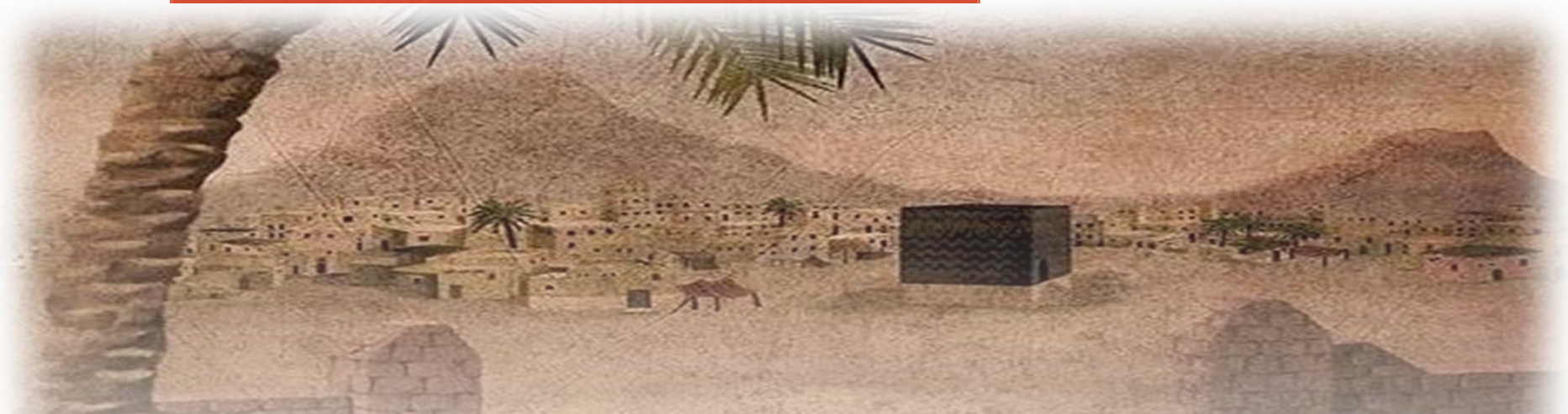
Tebliğ

- Peygamberlerin Allah'ın kendilerine indirmiş olduğu vahiyleri insanlara eksiksiz olarak bildirmesidir.

Kur'ân-ı Kerim'de En Güzel Örnek

- Peygamberlerin tebliği sayesinde Yüce Rabbimizi tanır; O'nun emir ve yasaklarını öğreniriz.
- Bu sayede hayatın anlamını kavrar, varoluş sırrını anlar, varlık içindeki konumumuzu fark eder ve kulluğumuzu gerçekleştiririz.

Kur'ân-ı Kerim'de En Güzel Örnek

- 
- Peygamberimizin tebliğ vazifesi, **“Ey Peygamber! Rabbinden sana indirileni tebliğ et!...”** (Mâide suresi, 67. ayet.) ayetindeki ilahi emirle başladı.
 - Peygamberimiz bu emirle birlikte üç yıl boyunca önce tanıdığı ve güvendiği insanlara kendisine gelen vahyi tebliğ etti.

Kur'ân-ı Kerim'de En Güzel Örnek

- Sonrasında ise **"Önce en yakın akrabalarını uyar!"** (Şuara suresi, 214. ayet.) ayetiyle akrabalarına tebliğ etmek ile emrolundu.
- Daha sonra Allah'tan aldığı emir ile vahyi bütün Kureys kabilesine açıktan tebliğ etmeye başladı.
- Mekke'de kurulan panayırlara giderek diğer kabileleri de İslam'a davet etti.

Kur'ân-ı Kerim'de En Güzel Örnek

- Peygamberimiz ilahî hükümleri tebliğ etmekte asla tereddüt etmez, kimseden korkmaz ve çekinmezdi.
- Hikmet ve nasihat ile hak dine davet eder; hiçbir engel onu tebliğ ettiği hakikatten geri çeviremezdi.
- **“Peygambere düşen ancak apaçık bir tebliğdir...”**
(Mâide suresi, 99. ayet.) ayetine göre hareket eder; tebliğ vazifesini, hidayeti verenin Yüce Allah olduğu hakikatine uygun olarak yerine getirirdi.



Kur'ân-ı Kerim'de En Güzel Örnek

Rabbimiz buyuruyor ki:

- “(Ey Peygamber!) Rabbinin yoluna hikmetle ve güzel nasihatle davet et. Ve onlarla en güzel bir şekilde mücadele et...”

(Nahl suresi, 125. ayet.)

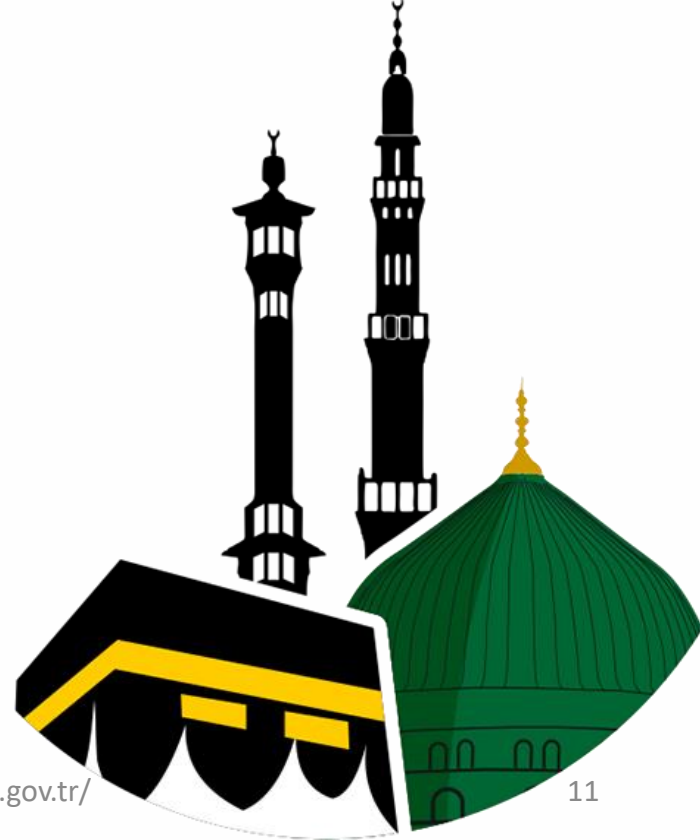


Kur'ân-ı Kerim'de En Güzel Örnek

- Sevgili Peygamberimiz, yirmi üç yıl süren tebliğ vazifesiyle tarihte benzeri olmayan bir değişimi gerçekleştirdi.
- Kız çocuklarını diri diri toprağa gömecek kadar insafsız, geleneklerine körü körüne bağlı ve inatçı bir cahiliye toplumundan bütün asırlara örnek olacak **"Asr-ı saadet"** toplumunu yetiştirdi.
- Onun tebliğ ettiği hükümleri ve yaşantısını ifade eden İslam dini, insanlığa dünya ve sonsuz ahiret saadetini sunmuştur.

Kur'ân-ı Kerim'de En Güzel Örnek

- Peygamberimizin Mekke dönemindeki tebliği inanç esaslarını temellendirip ahlaki ilkeleri yerleştirmeyi esas almıştır.
- Medine döneminde, toplum iman ve ahlak bakımından belli bir olgunluğa sahipti.
- Bu nedenle nazil olan ayetler, toplum hayatını düzenleyen emir ve yasakları içermekteydi.



Kur'ân-ı Kerim'de En Güzel Örnek

- Sevgili Peygamberimizin tebliğinin bu derece başarılı olmasında, Kur'an-ı Kerim'in akılları ikna eden ve kalpleri fetheden eşsiz üslubunun büyük bir etkisi vardır.
- Ayrıca Allah Resulü'nün tebliğ ettiği hakikatleri en güzel bir surette kendi yaşantısında gösteren güzel ahlakı, insanların onun etrafında toplanmasını sağlamıştır.

Kur'ân-ı Kerim'de En Güzel Örnek

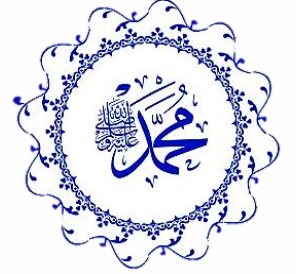
Peygamberimizin yüz binden fazla sahabiye hitap ettiği Veda Hutbesindeki şu ifadeler, onun tebliğ görevini eksiksiz yerine getirdiğine apaçık şahitlik eder:

"Ey insanlar! Yarın beni sizden soracaklar, ne diyeceksiniz?"
hitabına karşılık olarak insanlar:

"Allah'ın elçiliğini ifa ettin, vazifeni yerine getirdin, bize vasiyet ve öğütte bulundun diye şahadet ederiz." cevabını verdiler.

Bunun üzerine Peygamberimiz şöyle dedi:

"Şahit ol ya Rab! Şahit ol ya Rab! Şahit ol ya Rab!"



Kur'ân-ı Kerim'de En Güzel Örnek

- **Bir konuyu iyice anlamak için neler yaparsınız?**



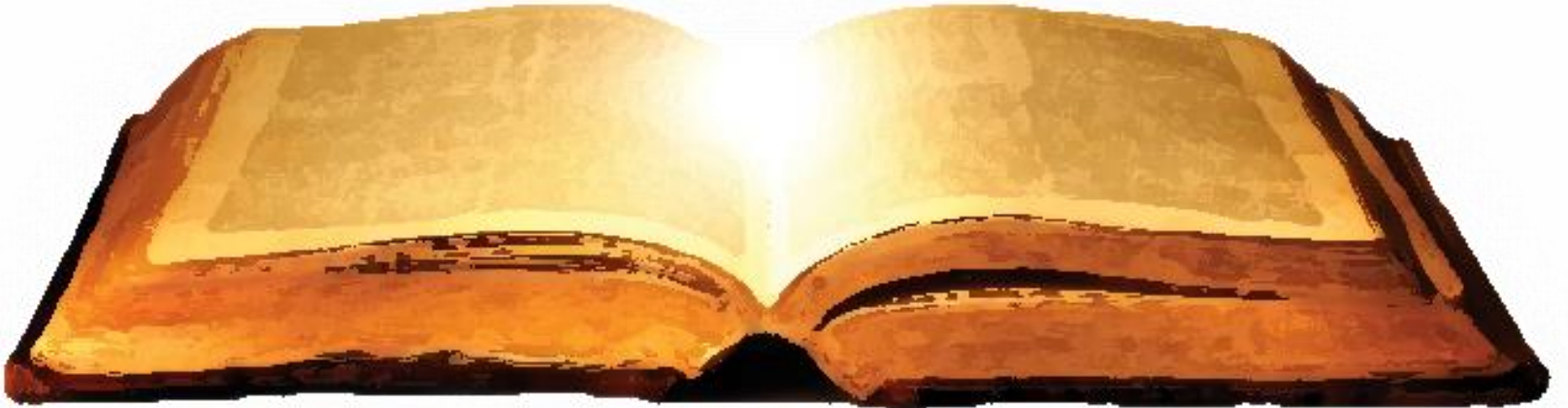
2. Peygamberimizin Tebyin Görevi

Tebyin

- Açıklamak, gerçeği ortaya koymak, ayrıntılı anlatmak anlamlarına gelir.

Kur'ân-ı Kerim'de En Güzel Örnek

- Kur'an-ı Kerim'deki bir kısım ayetler kısa ve öz ifadeler içerirken bazı ayetlerde açıklama gerektiren ifadeler vardır.
- Peygamberimize verilen görevlerden birisi de bu ayetleri açıklamaktır.



Kur'ân-ı Kerim'de En Güzel Örnek

Rabbimiz buyuruyor ki:

- "...İnsanlara kendilerine indirileni açıklaman ve onların da (üzerinde) düşünmeleri için sana bu Kur'an'ı indirdik."

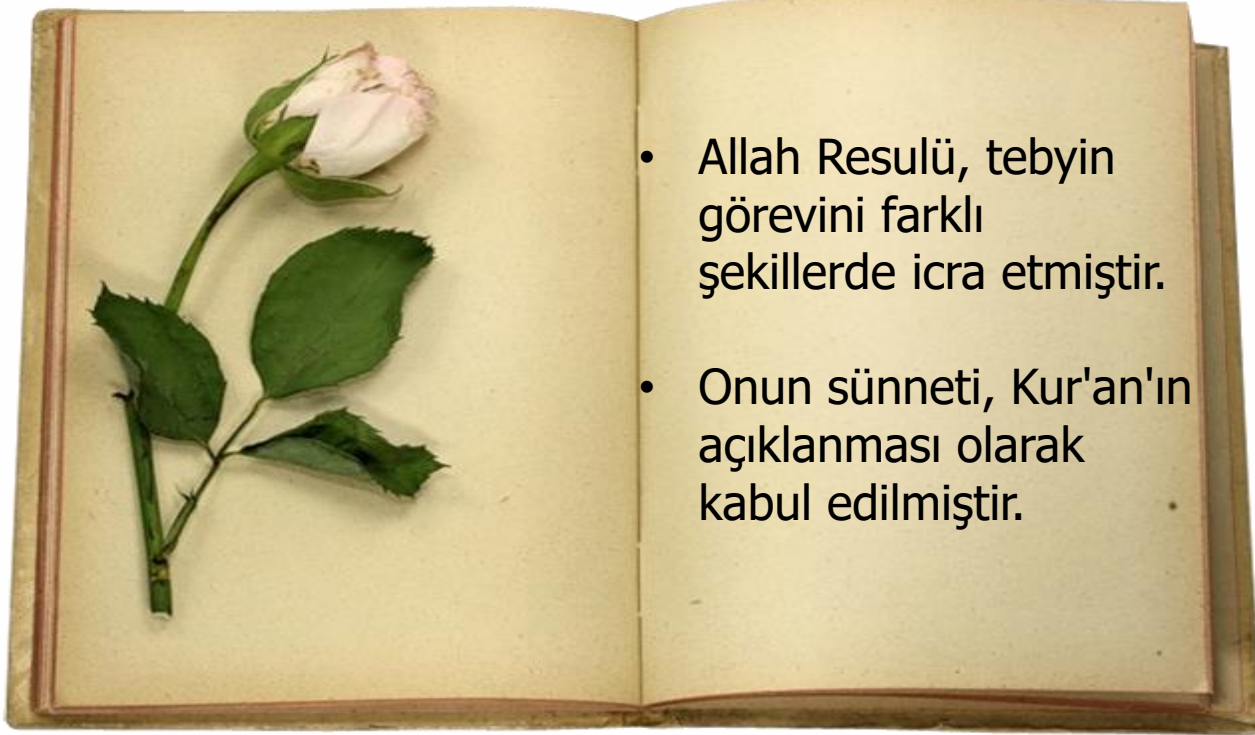
(Nahl suresi, 44. ayet.)

- "O (Allah), ümmîlere, içlerinden, kendilerine âyetlerini okuyan, onları temizleyen, onlara kitabı ve hikmeti öğreten bir peygamber gönderendir..."

(Cum'a suresi, 2. ayet.)



Kur'ân-ı Kerim'de En Güzel Örnek



- Allah Resulü, tebyin görevini farklı şekillerde icra etmiştir.
- Onun sünneti, Kur'an'ın açıklanması olarak kabul edilmiştir.

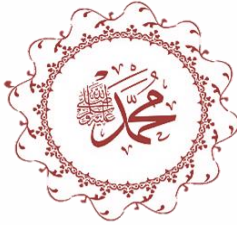
Kur'ân-ı Kerim'de En Güzel Örnek

- Detay verilmeyen ayetleri açıklamak suretiyle tebyin;



- **“...Namaz müminlere belirli vakitlere bağlı olarak farz kılınmıştır.”**

(Nisa suresi, 103. ayet.)



- **“Namazı benden gördüğünüz gibi kılın.”**

(Buhâri, Ezân, 18.)

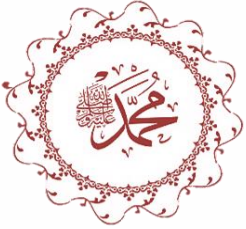


Kur'ân-ı Kerim'de En Güzel Örnek



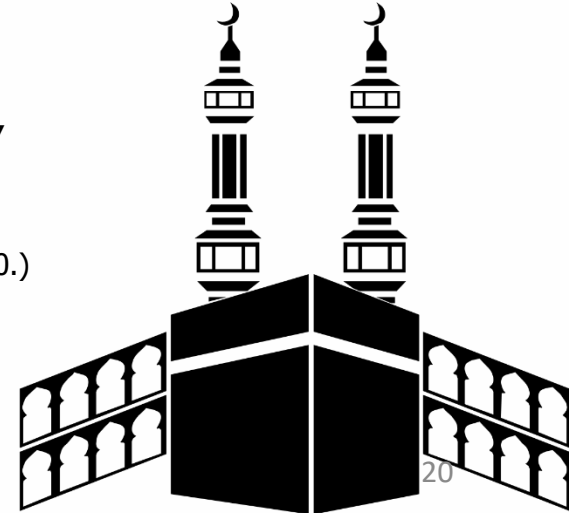
- **"Haccı ve umreyi Allah için eksiksiz yerine getirin..."**

(Bakara suresi, 196. ayet.)



- **"Haccı benden gördüğünüz gibi yapın."**

(Müslim, Hac, 310.)



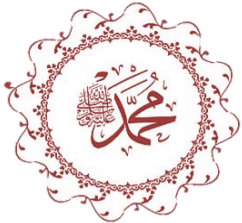
Kur'ân-ı Kerim'de En Güzel Örnek

- Kur'an'ın anlaşılması zor olan kelimelerini açıklamak suretiyle tebyin;



- “Namazlara ve orta namaza devam edin...”**

(Bakara suresi, 238. ayet.)



- “Orta namaz, ikindi namazıdır.”**

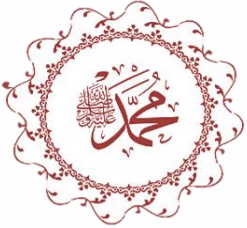
(Tirmizi, Tefsir, 29.)

Kur'ân-ı Kerim'de En Güzel Örnek



- **“Ölmüş hayvan, kan, domuz eti, Allah’tan başkasının adına kesilen, boğularak, vurularak, yüksek bir yerden yuvarlanarak veya boynuzlanarak ölen hayvanlar ve fal oklarıyla kısmet aramanız size haram kılındı...”**

(Mâide suresi, 3. ayet.)



- **“Denizin suyu temizdir, kendiliğinden ölmüş hayvanı helaldir.”**



(Ebu Dâvûd, Taharet, 41, 83.)

Kur'ân-ı Kerim'de En Güzel Örnek

- Peygamberimiz, bir peygamber olarak Allah'ın emirlerini açıklarken kendiliğinden değil, Rabbimizin bildirmesiyle hareket edip konuşmuştur.
- Bizler Peygamberimizin ümmeti olarak Kur'an'ı ve onun örnek hayatını bildiren hadisleri (sünneti) esas alarak kulluk bilinciyle hareket etmeliyiz.
- Çünkü Peygamberimiz, yaşayan Kur'an'dır.

Kur'ân-ı Kerim'de En Güzel Örnek

Rabbimiz buyuruyor ki:

- “O (Peygamber), nefsinin arzusu ile konuşmaz. (Size okuduğu) Kur'an ancak kendisine bildirilen bir vahiydir.”

(Necm suresi, 3-4. ayetler.)



Kur'ân-ı Kerim'de En Güzel Örnek

- **Sizce bir konuda hüküm koyma yetkisi kimde olmalıdır?**



3. Peygamberimizin Teşri Görevi

Teşri

- Kanun yapma, hüküm koyma, bir şeyi emretme veya yasaklama yetkisidir. Bu yetkiye sahip kişiye **şâri'** denir.

Kur'ân-ı Kerim'de En Güzel Örnek



- İslam'da şâri' (kanun ve hüküm koyucu) Allah ve Resulüdür.
- Yüce Allah hükümlerini Kur'an-ı Kerim'de bildirmiştir.
- Peygamberimiz, Kur'an-ı Kerim'in açıkça hüküm getirmediği yerlerde Allah'ın izni ve bildirmesiyle kanun koyma yetkisine sahiptir.

Kur'ân-ı Kerim'de En Güzel Örnek

Rabbimiz buyuruyor ki:

- “ ...O (Peygamber), onlara (müminlere) iyiliği emreder, onları kötülükten alıkoyar. Onlara iyi ve temiz şeyleri helal, kötü ve pis şeyleri haram kılar...”

(A'râf suresi, 157. ayet.)



Kur'ân-ı Kerim'de En Güzel Örnek

Fıtır
sadakasının
vacip olması

Ehli eşek etinin
haram olması

Mut'a
nikahının
haram
kılınması

Köpek dişli
yırtıcı
hayvanların ve
pençeli kuşların
haram olması

Anne
olmadığında
nineye mirastan
pay verilmesi

- gibi hükümler Kur'an'da olmayıp Hz. Peygamber tarafından konulmuştur.

Kur'ân-ı Kerim'de En Güzel Örnek

- *"Nesep yoluyla nikâhı haram olanlar, süt emme yoluyla da haram olur."*
(Buhârî, Nikâh, 20.) hadisindeki hüküm de Allah Resulünün teşri görevini icra ettiği hükümlerden birisidir.



Kur'ân-ı Kerim'de En Güzel Örnek

- Peygamber Efendimizin tebliğ ettiği Kur'anî hükümlere itaat etmek farz olduğu gibi kendisinin koyduğu hükümlere uymak da farzdır.
- Çünkü onun sünneti, İslam'ın Kur'an'dan sonra uyulması gereken ikinci kaynağıdır.
- Bundan dolayı sadece Kur'an-ı Kerim'i İslam'ın asıl kaynağı kabul edip sünneti terk etmek, Allah'ın emrine karşı gelmektir.

Kur'ân-ı Kerim'de En Güzel Örnek

- Peygamberimizin koyduğu hükümler, onun sünnetini oluşturur.
- Onun sünnetine tabi olmak, Allah'ın sevgisine ve rızasına eriştiren en kısa ve sağlam yoldur.



Kur'ân-ı Kerim'de En Güzel Örnek

Rabbimiz buyuruyor ki:

- “De ki: Eğer Allah’ı seviyorsanız bana uyun ki, Allah da sizi sevsin ve günahlarınızı bağışlasın. Çünkü Allah çok bağışlayandır, çok merhamet edendir.”

(Âl-i İmran suresi, 31. ayet.)

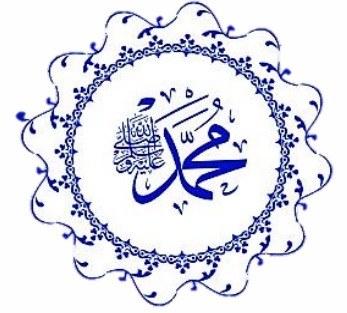


Kur'ân-ı Kerim'de En Güzel Örnek

Peygamberimiz buyuruyor ki:

- “Size iki şey bıraktım. Onlara sıkıca sarılırsanız asla sapmazsınız. Onlar, Allah'ın kitabı ve Resulü'nün sünnetidir.”

(İmam Malik, Muvatta, Kader, 3.)



Kur'ân-ı Kerim'de En Güzel Örnek

- Peygamberimizin teşri yetkisi, Yüce Allah'ın kendisine verdiği bir ilim sayesinde.
- Allah, Peygamberimizin nefsinden ve kendiliğinden hüküm koymadığını Yüce Kitabımızda bildirmektedir.
- Peygamberimiz de teşri görevini yaparken vahiy dışında ilahî bir ilimle hareket ettiğini ifade etmiştir.

Kur'ân-ı Kerim'de En Güzel Örnek

Peygamberimiz buyuruyor ki:

- “Şunu iyi biliniz ki, bana Kur'an-ı Kerim ile birlikte onun bir benzeri de verilmiştir. Dikkatli olun koltuğuna kurulan tok bir adamın size “Sadece şu Kur'an lazımdır. Onda bulduğunuz helali helal, haramı haram kabul ediniz size yeter!” diyeceği günler yakındır.”

(Ebu Dâvûd, Sünnet, 5.)



Kur'ân-ı Kerim'de En Güzel Örnek

Rabbimiz buyuruyor ki:

- "...Aralarında hüküm vermesi için Allah'a ve Resülüne davet edildiklerinde, müminler ancak şöyle derler 'işittik ve iman ettik'..."

(Nur suresi, 51. ayet.)

- Kim Allah'a ve Resul'üne itaat eder, Allah'tan korkar ve O'na karşı gelmekten sakınırsa işte onlar (Allah'ın rızasını) kazananların ta kendileridir.

(Nur suresi, 52. ayet.)



Kur'ân-ı Kerim'de En Güzel Örnek

➤ **Sizce İslam dinini en iyi kim temsil edebilir?**



4. Peygamberimizin Temsil Görevi

Temsil

- Bir konuda en güzel ve en yetkin örnek olmaktır.

Kur'ân-ı Kerim'de En Güzel Örnek

- Peygamberimizin peygamber olarak üstlendiği görevlerden birisi de vahyi temsildir.
- Allah Resulü, İslam'ı en güzel şekilde yaşayarak bu temsil görevini yerine getirmiştir.
- Kur'an-ı Kerim'in emrettiği iman, ibadet ve ahlak esaslarının nasıl anlaşılması gerektiğini, hayata nasıl aktarılacağını bizzat göstermiştir.



Kur'ân-ı Kerim'de En Güzel Örnek

Rabbimiz buyuruyor ki:

- “And olsun ki sizin için; Allah’a ve ahiret gününe kavuşmayı uman ve Allah’ı çok zikreden kimseler için, Allah’ın Resulü’nde güzel bir örnek vardır.”

(Ahzâb suresi, 21. ayet.)



Kur'ân-ı Kerim'de En Güzel Örnek



- İslam davetinin etkisi olmasında Peygamberimizin ilahi vahyi etkili ve en güzel şekilde temsil etmesinin büyük payı vardır.
- Allah Resulü'nün en yakınında bulunan ve her hareketini dikkatle takip eden sahabe, şahit oldukları güzel ahlak ve üstün vasıfları örnek almış, Peygamberimize kalplerinde büyük bir sevgi ve hürmet beslemiştir.

Kur'ân-ı Kerim'de En Güzel Örnek



- Onlar Peygamberimize olan sevgilerini göstermek için ona "Anam babam sana feda olsun ey Allah'ın Resulü!" diyerek hitap etmişlerdir.

Kur'ân-ı Kerim'de En Güzel Örnek

- Sahabilerin Allah Resulüne olan sevgi ve hürmetlerine şahit olmuş bir müşrik etrafındakilere hayranlığını şöyle ifade etmiştir:
- “Ey kavmim! Ben birçok hükümdarın huzuruna elçi olarak çıkmış bir kimseyim. Vallahi, ben hiçbir hükümdarın adamlarını, ashabının Muhammed’e hürmet edip sevdikleri gibi görmedim! Ashabından hiç kimse, ondan izin almadan konuşmuyordu. Onun yanında konuşurlarken seslerini alçaltıyorlardı. Muhammed, onlara bir şey emrettiği zaman yerine getirmek için adeta birbirleriyle yarışıyorlardı...”

(İbn Hişam, Siret, C 3, s. 191.)

Kur'ân-ı Kerim'de En Güzel Örnek

- Sahabiler, Allah Resulünü tabi olunacak en güzel örnek, takip edilecek en sağlam rehber olarak gördüler.
- Bütün gayretleriyle akıllarını, kalplerini, ruhlarını onun nuruyla terbiye ettiler.
- Hayatın her alanında İslamiyet'i temsil eden bütün asırlara örnek bir toplum oldular.



<https://dogm.meb.gov.tr/> <http://dkab.meb.gov.tr/>



Kur'ân-ı Kerim'de En Güzel Örnek

Rabbimiz buyuruyor ki:

- “Siz, insanlara (örnek olarak) çıkarılmış en hayırlı ümmetsiniz. İyiliği emreder, kötülükten men eder ve Allah’a iman edersiniz...”

(Âl-i İmran suresi, 110. ayet.)



Kur'ân-ı Kerim'de En Güzel Örnek

- **Nefsi arındırmak ve kalbi temizlemek ifadelerinden ne anlıyorsunuz?**



5. Peygamberimizin Tezkiye Görevi

Tezkiye

- Temizlenmek, arındırmak. Terim olarak; nefsi, kalbi ve ruhu inkâr, isyan ve gafletten arındırmaya; cehalet, şirk, küfür, günah ve çirkin düşünce gibi manevi kirlerden temizlenmeye denir.

Kur'ân-ı Kerim'de En Güzel Örnek

- Yüce Allah dünya imtihanı gereği insanları hayra ve şerre, iyiye ve kötüye, imana ve inkâra meyledebilecek bir fitratta yaratmıştır.
- İnsanlara hayrı ve şerri tercih edebilecek hür bir irade vermiştir.
- İnsanlar bu hür iradeleriyle hayrın ya da şerrin yolunu seçerler ve seçimlerinden sorumlu olurlar.

Kur'ân-ı Kerim'de En Güzel Örnek

Rabbimiz buyuruyor ki:

- "...Eğer Allah'ın size lütfu ve merhameti olmasaydı, sizden hiçbiriniz asla temize çıkamazdı. Ancak Allah, dilediği kimseyi tertemiz kılar. Allah, hakkıyla işitendir, hakkıyla bilendir."

(Nur suresi, 21. ayet.)



Kur'ân-ı Kerim'de En Güzel Örnek

- Kulun inkârdan ve şirkten kurtulup hidayet nuruyla şereflenmesi, günahlardan temizlemesi ve takva mertebesine erişmesi Allah'ın rahmeti ve ihsanıyla gerçekleşir.

Kur'ân-ı Kerim'de En Güzel Örnek


Rabbimiz buyuruyor ki:

- “Nefse; onu düzgün bir biçimde şekillendirene, ona kötülük duygusunu ve takvasını (kötülükten sakınmayı) ilham edene andolsun ki, nefsinin arındırarak kurtuluşu ermiştir.”

(Şems suresi, 7-9. ayetler.)



Kur'ân-ı Kerim'de En Güzel Örnek

- 
- Peygamberler insanların tezkiyeye ulaşabilmeleri için en büyük vesiledir.
 - Peygamberler olmasaydı insanlar; inkârdan, isyandan ve günahlardan nasıl arınacağını, hangi davranışlarla Rablerinin rızasını kazanabileceklerini bilemezlerdi.

Kur'ân-ı Kerim'de En Güzel Örnek

Hız. Peygamber, kendisine verilen kitap ve hikmetle Müslümanları tezkiye etmiştir; onları maddi ve manevi kirlerden temizlemiştir.

Kur'ân-ı Kerim'de En Güzel Örnek

Sevgili Peygamberimiz inananları;

İnkâr ve şirkin yerine iman esasları ve tevhid akidesini tebliğ ederek inanç yönünden

İyiliği emredip kötülüklerden nehyederek; helal ve haramları öğreterek amel ve davranış yönünden

Allah'a kulluğun esaslarını öğreterek ibadet yönünden

İslam ahlakını ve takvayı kalplere yerleştirerek duygu ve düşünce yönünden

tezkiye etmiştir.

Kur'ân-ı Kerim'de En Güzel Örnek

Rabbimiz buyuruyor ki:

- "Nitekim kendi aranızdan, size ayetlerimizi okuyan, sizi her kötülükten arındıran, size kitap ve hikmeti öğreten, ayrıca bilmediklerinizi de öğreten bir peygamber gönderdik."

(Bakara suresi, 151. ayet.)



Kur'ân-ı Kerim'de En Güzel Örnek

- Zekât kelimesi, tezkiye kelimesiyle aynı kökten gelir. Zekât ve sadaka ibadetini yerine getiren kişi, fakirin hakkını gözeterek malını tezkiye etmiş olur. Böylece nefsinde cimrilik ve bencillik gibi kötü huylardan arındırır.

Biliyor musunuz?

Kur'ân-ı Kerim'de En Güzel Örnek

- Sevgili Peygamberimiz, ümmetinden dua isteyenlere dua ederek de tezkiye görevini yerine getirmiştir.



Kur'ân-ı Kerim'de En Güzel Örnek

Rebia b. Kab el-Eslemî şöyle rivayet etmiştir:

- "Resulullah yanında kalırdım. Ona abdest ve ihtiyaç suyunu getirirdim. (Bir defasında) Resulullah bana şunları söyledi: '*Benden dilekte bulun!*' Ben: 'Cennette sana arkadaş olmak istiyorum.' dedim. Resulullah: '*Bundan başka bir şey var mı?*' buyurdu. Ben: 'İstediğim budur.' dedim. Resulullah: '*Sen de duanın gerçekleşmesi için secdeyi çoğaltarak beni destekle!*' buyurdu."

(Müslim, Salât, 226.)

Kur'ân-ı Kerim'de En Güzel Örnek

Rabbimiz buyuruyor ki:

- “...(Ey Peygamber) onlar için dua et. Çünkü senin duan onlar için bir sükûnet, bir gönül ferahlığıdır. Allah işiten ve bilendir.”

(Tevbe suresi, 103. ayet.)



Kur'ân-ı Kerim'de En Güzel Örnek

- **Peygamberlerin öğretmen olması sizce ne anlama gelmektedir?**



designed by freepik

6. Peygamberimizin Talim Görevi

Talim

- Bir şeyi gerçek haliyle bilmek ve kavramak anlamında gelen **ilm** kökünden türeyen **talim**; birine bilgi öğretmek, ders okutmak, insan yetiştirmek, terbiye ve eğitim vermek gibi anlamlara gelir.

Kur'ân-ı Kerim'de En Güzel Örnek



- İnsanların ilk öğretmenleri peygamberlerdir.
- Yüce Allah onları insanlar arasından seçerek göndermiş ve kullarına dünya ve ahiret hakikatlerini öğretmelerini emretmiştir.

Kur'ân-ı Kerim'de En Güzel Örnek

Rabbimiz buyuruyor ki:

- "...Size kitap ve hikmeti öğreten, ayrıca bilmediklerinizi de öğreten bir peygamber gönderdik."

(Bakara suresi, 151. ayet.)



Kur'ân-ı Kerim'de En Güzel Örnek

- Peygamberimizin talim görevi sadece ilahi mesajları aktarmak değil aynı zamanda hakiki inancı kalplere yerleştirmek ve inananları İslam ahlakıyla terbiye edip en iyi şekilde eğitmek şeklinde olmuştur.

Kur'ân-ı Kerim'de En Güzel Örnek

- Peygamberimiz ümmî olmasına rağmen Yüce Allah lütuf ve ihsanıyla lazım olan bütün bilgileri ona öğretmiş ve ona hiç kimsenin ulaşamayacağı ilmî bir merteye vermiştir.

Kur'ân-ı Kerim'de En Güzel Örnek

Rabbimiz buyuruyor ki:

- “...(Ey Resulüm!) Allah sana Kitabı ve hikmeti indirmiş ve sana bilmediklerini öğretmiştir. Allah’ın senin üzerindeki lütfu çok büyüktür.”

(Nisâ suresi, 113. ayet.)



Kur'ân-ı Kerim'de En Güzel Örnek

- Peygamberimiz ahabına dinî hükümlerini öğretirken çok dikkatli olur ve çeşitli yöntemlerle onların hataya düşmelerini önlerdi.



Kur'ân-ı Kerim'de En Güzel Örnek

Sahabeye iltifat ederek onları öğrenmeye teşvik ederdi.

İnsanları bıktırmaz; sahabenin öğrenmeye istekli olduğu zamanları kollardı.

Bazen de şakalaşır, dinleyenleri tebessüm ettirirdi.

Sorulan sorulara eksiksiz cevap verir, dinleyenlere sorular sorardı.

Sorulan sorulara bazen uygulamalı cevap verir, bazen de örnek bir olayı anlatarak açıklardı.

Sevgili Peygamberimiz ilim öğretirken;

Kur'ân-ı Kerim'de En Güzel Örnek

- Peygamberimiz öğretimde misal verme yöntemini de kullanmıştır.
- O, anlatmak istediği meselelerin kavranması için teşbih, temsil veya mukayeseler yapmıştır.
- İnsanların gözleriyle görüp elleriyle tuttukları, duyularına hitap eden örnekler vermiştir.

Kur'ân-ı Kerim'de En Güzel Örnek

Peygamberimiz buyuruyor ki:

- “Allah'ın benimle göndermiş olduğu hidayet ve ilim, yeryüzüne yağan bol yağmura benzer. Yağmurun yağdığı yerin bir bölümü verimli topraktır: Yağmur suyunu emer, gür çayır ve ot bitirir. Bir kısmı da suyu emmeyip üstünde tutan çorak bir yerdir. Allah burada biriken sudan insanları faydalandırır. Hem kendileri içer, hem de hayvanlarını sular ve ziraatlarını o su sayesinde yaparlar. Yağmurun yağdığı bir yer daha vardır ki düz ve hiçbir bitki bitmeyen arazidir. Ne su tutar ne de ot bitirir. İşte bu, Allah'ın dininde anlayışlı olan ve Allah'ın benimle gönderdiği hidayet ve ilim kendisine fayda veren, onu hem öğrenen hem öğreten kimse ile buna başını kaldırıp kulak vermeyen, Allah'ın benimle gönderdiği hidayeti kabul etmeyen kimsenin misalidir.”

(Buhârî, İlim, 20; Müslim, Fezâil, 15.)



Kur'ân-ı Kerim'de En Güzel Örnek



- Yüce Rabbimiz, insanlara dini anlatırken güzel öğütte bulunmayı ve uygun bir usul takip etmeyi emretmiştir.
- "Hikmet" ve "güzel öğüt"; talim ve terbiyede iki önemli esas olarak belirtilmiştir.

Kur'ân-ı Kerim'de En Güzel Örnek

Rabbimiz buyuruyor ki:

- “Rabbinin yoluna hikmetle ve güzel öğütle dâvet et!...”

(Nahl suresi, 125. ayet.)

- “(Ey Peygamber!) Sen öğüt ver. Muhakkak öğüt müminlere fayda verir.”

(Zâriyât suresi, 55. ayet.)



Kur'ân-ı Kerim'de En Güzel Örnek



- Peygamber Efendimizin pek çok hutbe ve sohbetleri nasihat ve öğüt şeklinde konuşmalardır.
- Peygamberimizin hitabındaki tatlı üslûbu, insanlara fevkalade ilgi ve muhabbeti, onun büyük bir öğretmen olduğunu göstermektedir.

Kur'ân-ı Kerim'de En Güzel Örnek

Sahabeden Sâriye (r.a.) anlatıyor:

“Resulullah bize çok tesirli bir öğüt verdi. Bu öğütten dolayı kalpler ürperdi, gözler yaşardı. Bizler:

– ‘Ey Allah’ın Resulü! Bu nasihat, sanki ayrılmak üzere olan birinin konuşmasına benziyor, bize biraz daha tavsiyede bulun’ dedik. Hz. Peygamber:

“... Hiçbir iyiliği küçük görme! Kardeşinle güler yüzlü konuş! Çünkü bu da bir iyiliktir. Elbiseni yerde sürünecek kadar uzatma! Çünkü bu kibirden ve kendini beğenmekten ileri gelir. Allah kibirlenip kendini beğenenleri sevmez. Eğer bir kimse sana söver veya gördüğü bir şey sebebiyle seni ayıplarsa sen o kişiyi, hakkında bildiğin şeyler sebebiyle ayıplama! Onun davranışının vebali kendine aittir.”

(Ebû Dâvûd, Libâs, 25.)

Kur'ân-ı Kerim'de En Güzel Örnek

- **Kur'an-ı Kerim sizce nasıl okunmalıdır?**



7. Peygamberimizin Tilavet Görevi

Tilavet

- Kur'an-ı Kerim'in manasını anlamak ve gereğince amel etmek için onu tecvid (kurallarına uygun) ve tertil (tane tane, anlaşılır) şekilde dikkatlice kıraat etmeye (okumaya) tilavet denir.

Kur'ân-ı Kerim'de En Güzel Örnek

- Kur'an-ı Kerim, ilk olarak Peygamberimize indirildiği için Peygamberimizin görevlerinden birisi de Kur'an'ın kıraatını öğretmektir.



Kur'ân-ı Kerim'de En Güzel Örnek

- Kıraat ilminin gayesi; Kur'an-ı Kerim'in lafzını doğru telaffuz ederek tecvid kurallarına uygun okumaktır.
- Kıraat ilmi, kıraat imamları tarafından okunan ve Hz. Peygamber'e kadar ulaşan sahih kıraatları öğretmeyi amaçlamaktadır.
- Kıraat ilmini öğrenmek ve öğretmek Müslümanlar üzerine farz-ı kifâyedir.



Kur'ân-ı Kerim'de En Güzel Örnek

- Cebrail (a.s.), Yüce Allah'tan Kur'an'ı nasıl öğrendiyse aynı şekilde Allah Resulüne arz etmiştir.
- Sahabenin Peygamberimizden Kur'an tilavetini saygıyla dinleyip öğrendiği gibi biz de Kur'an'ı bilen bir kişiden okuyup öğrenmeliyiz.



Kur'ân-ı Kerim'de En Güzel Örnek

Rabbimiz buyuruyor ki:

- “Sana bu mübarek Kitab’ı, âyetlerini düşünsünler ve akli olanlar öğüt alsınlar diye indirdik.”

(Sâd suresi, 29. ayet.)

- “...Ve o Kur’an’ı tertil üzere oku!”

(Müzzemmil suresi, 4. ayet)



Kur'ân-ı Kerim'de En Güzel Örnek

- Peygamberimiz, tilavet esnasında manaya çok önem verirdi.
- Ayetlerini manalarını derin derin düşünür, hissederek okurdu.



Kur'ân-ı Kerim'de En Güzel Örnek

- Rahmet ile alakalı ayetleri okuduğu zaman Allah'tan rahmet ister, O'na dua ederdi.

- Azap ile alakalı ayetleri okuduğunda ise azaptan Allah'a sığınırdı.



Kur'ân-ı Kerim'de En Güzel Örnek

- Allah'ın kusurdan münezzeh olduğunu ifade eden ayetleri okuduğunda ise O'nu tesbih ederdi.
- Çok etkilendiği ayetleri tekrar tekrar okuyup düşünerek ağlardı.



Kur'ân-ı Kerim'de En Güzel Örnek

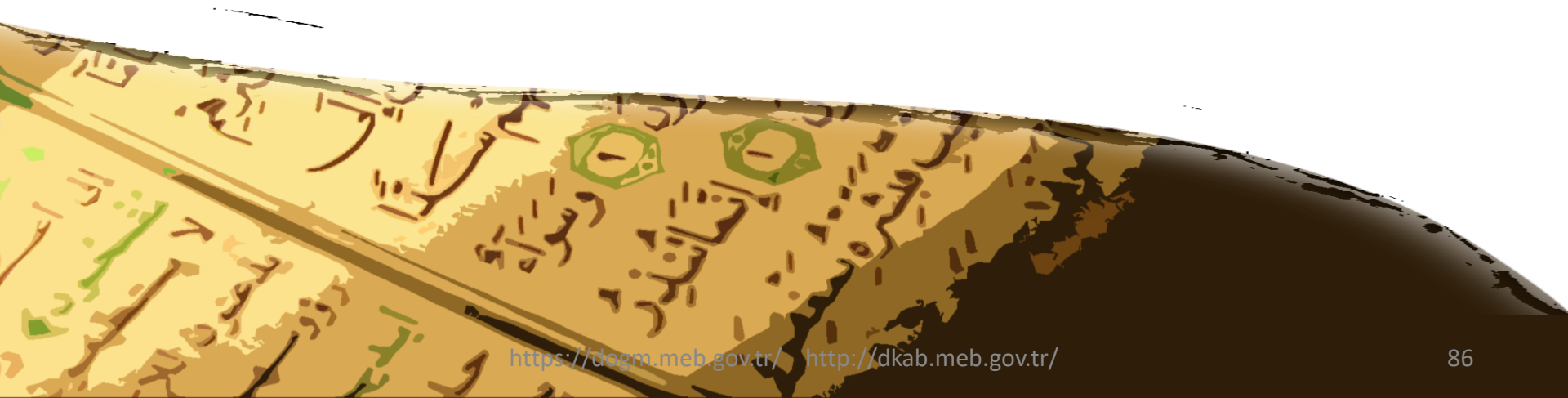
- Peygamberimiz bir gece namazda **“Eğer onlara azap edersen onlar senin kullarıdır; eğer bağışlarsan hiç şüphesiz sen mutlak güç sahibisin, hüküm ve hikmet sahibisin.”** (Mâide suresi, 118. ayet.) ayetini sabaha kadar tekrar tekrar okumuştur.

(İbn Mâce, İkâmetü's-salevât, 179.)




Kur'ân-ı Kerim'de En Güzel Örnek

- Sevgili Peygamberimiz, her gün Kur'an'dan bir miktar okur, okumayı ümmetine de tavsiye ederdi.
- Sahabesinden Kur'an dinlemeyi de severdi.



Kur'ân-ı Kerim'de En Güzel Örnek

- 
- Peygamberimiz her sene Ramazan ayında Kur'an'ın o güne kadar nazil olan kısmını Cebrail'e (a.s.) okurdu.
 - Bu hâdise Müslümanlar arasında her sene Ramazan ayında mukabele geleneği olarak devam etmiştir.

Kur'ân-ı Kerim'de En Güzel Örnek

- Peygamberimiz her sene Ramazan ayında Kur'an'ın o güne kadar nazil olan kısmını Cebrail'e (a.s.) okurdu.
- Bu hâdise Müslümanlar arasında her sene Ramazan ayında **mukabele** geleneği olarak devam etmiştir.

Kur'ân-ı Kerim'de En Güzel Örnek

- Peygamberimiz her konuda örnek olduğu gibi tilavet konusunda da bizim için örnektir.
- Bizler de Kur'an okurken Peygamberimiz gibi ayetlerin manaları üzerinde tefekkür etmeli; Kur'an'ın mesajlarını doğru anlamalıyız.
- Kur'an-ı Kerim'i tilavet ederken saygıyla, kıraat kurallarına dikkat ederek okumalıyız.



Kur'ân-ı Kerim'de En Güzel Örnek



Peygamberimiz buyuruyor ki:

- “Kur'an okuyan mümin narenciye gibidir, kokusu da güzeldir tadı da güzeldir. Kur'an okumayan mümin hurma gibidir, kokusu yoktur ama tadı güzeldir...”

(Müslim, Müsafirin, 243.)



Kur'ân-ı Kerim'de En Güzel Örnek

- **Hz. Ebu Bekir (r.a.) hakkında neler biliyorsunuz?**



8. Bir Sahabi Tanıyorum: Hz. Ebu Bekir (r.a.)

- Hz. Ebu Bekir'in asıl ismi Abdulkâbe olup Müslüman olduktan sonra Peygamberimiz onun adını Abdullah olarak değiştirmiştir.
- Büyük oğlunun ismi Bekir olmasından dolayı "Ebu Bekir (Bekir'in babası)" künyesiyle tanınır.



Ebu Bekir hattı, Ayasofya Camii/İstanbul

Kur'ân-ı Kerim'de En Güzel Örnek

- Hz. Ebu Bekir'in yüksek karakter ve ahlakını gösteren birçok lakabı vardır:

Yüce Allah'ın
ateşten azat ettiği
kişi anlamında "**Atik**"

Miraç olayı başta olmak üzere
gayb ile ilgili haberleri hiç
tereddütsüz kabul ettiği için
"Çok samimi, çok sadık"
anlamında "**Sıddık**"

- Bu lakapların en bilinenleridir.

Kur'ân-ı Kerim'de En Güzel Örnek

- Müşrikler, Miraç hadisesini duyduklarında yalanlamaya başlamışlardı. Hz. Ebubekir'e gittiler. Hz. Ebubekir, Müşriklere: "O ne söylüyorsa doğrudur." cevabını vererek Peygamberimize olan iman ve sadakatin en güzel örneklerinden birini vermiştir.



Kur'ân-ı Kerim'de En Güzel Örnek



- Hz. Ebu Bekir; saygın, güvenilir ve yardımseverdi.
- Yumuşak huylu, sabırlı ve kibardı.
- Çok düşünüp az konuşurdu.
- Günahlardan kaçmakta ve hayır işlemekte herkesin önündeydi.
- Yaşadığı toplumun kötülüklerinden kendisini korurdu.
- Cahiliye döneminde bile müşrikler ona çok güvenir; diyet ve borç işlerinde onu hakem tayin ederlerdi.

Kur'ân-ı Kerim'de En Güzel Örnek



Allah Resulü, onu İslam'a davet ettiğinde en ufak bir tereddüt göstermeden şahadet getirmişti. Peygamberimiz, onun İslam'a girişini şöyle anlatmıştır:

"Ebu Bekir dışında İslam'ı kime arz ettimse mutlaka bir duraksama yaşadı. Ancak o hiç tereddüt etmedi."

(Buhâri, Fezailü's-Sahabi, 4.)



Kur'ân-ı Kerim'de En Güzel Örnek



Peygamberimiz, Hz. Ebu Bekir'in hayır ve istikamet üzere olduğunu çeşitli vesilelerle ifade etmiştir:

"Ey Ebu Bekir! Ümmetimden cennete girecek ilk insan şüphe yok ki sensin."

(Ebû Dâvûd, Sünnet, 8.)

"Ümmetimin en hayırlısı Ebu Bekir'dir."

(Ebu Davûd, Sünnet, 8.)



Kur'ân-ı Kerim'de En Güzel Örnek

- Hz. Ebu Bekir, Müslüman olduktan sonra güvendiği yakınlarını İslam'a davet etmeye başladı.
- Osman b. Affân, Zübeyr b. Avvâm, Abdurrahman b. Avf, Sa'd b. Ebî Vakkas ve Talha b. Ubeydullah gibi İslam'ın yayılmasında büyük emekleri olan ve cennetle müjdelenen bu zatlar onun daveti ile Müslüman oldu.



Kur'ân-ı Kerim'de En Güzel Örnek

- O aynı zamanda müşriklerin işkencelerine maruz kalan fakirleri ve köleleri korudu.
- Bilâl Habeşi ve Habbab b. Eret gibi birçok defa işkence edilen Müslüman köleleri satın alıp azat etti.

Kur'ân-ı Kerim'de En Güzel Örnek

- Hz. Ebu Bekir 622 yılında Medine'ye hicrette Peygamberimizin yol arkadaşı olmuştur.

Kur'ân-ı Kerim'de En Güzel Örnek



Hız. ÂiŖe anlatıyor:

“Resulullah hicret emrini alıp babama gelerek ona beraber hicret edeceklerini söyleyince babam sevinçten ağlamaya başladı.”

(İbn HiŖam, Siret, C 2, s. 151.)



Kur'ân-ı Kerim'de En Güzel Örnek

- İki arkadaş hicret esnasında bir süre Sevr mağarasında konakladılar.
- Burada müşrikler mağaranın önüne gelince Hz Ebu Bekir endişelendi ve Peygamberimiz onu şu ayeti okuyarak sözlerle teselli etti:

"Üzülme! Allah bizimledir."

(Tevbe suresi, 40. ayet.)

Kur'ân-ı Kerim'de En Güzel Örnek

- Hz. Ebu Bekir; Bedir, Uhud, Hendek, Hayber, Mekke'nin fethi, Hunein, Taif gazveleri başta olmak üzere otuzdan fazla gazvede Peygamberimizin en yakınında yer almıştır.



Kur'ân-ı Kerim'de En Güzel Örnek

- Hicretin 9. yılında Medine'de büyük bir kıtlık oldu. Bu arada Bizans'a karşı ordu hazırlayan. Allah'ın Resulü kıtlık sebebiyle çeşitli zorluklarla karşılaştı. Hz. Ebu Bekir malının tamamını bu ordunun hazırlanmasında harcadı. Peygamberimiz '*Ailene, çocuklarına ne bıraktın Ya Ebu Bekir?*' diye sorduğunda: "Onlara Allah ve Resulü'nün sevgisini bıraktım, ya Resulullah!" cevabını verdi.

(Ebû Dâvûd, Zekât, 40.)

Kur'ân-ı Kerim'de En Güzel Örnek

- Peygamberimiz vefat edince halife seçilen Hz. Ebu Bekir mescitteki ilk konuşmasında şunları söylemiştir:

"Sizin en hayırlınız değilim, ama başınıza geçtim. Görevimi hakkıyla yerine getirirsem bana yardım ediniz, yanılırsam doğru yolu gösteriniz. Ben Allah ve Resul'üne itaat ettiğim müddetçe siz de bana itaat ediniz. Ben isyan edersem bana itaat etmeniz gerekmez..."

(İbn Hişam, Siret, C 4, s. 340-341)

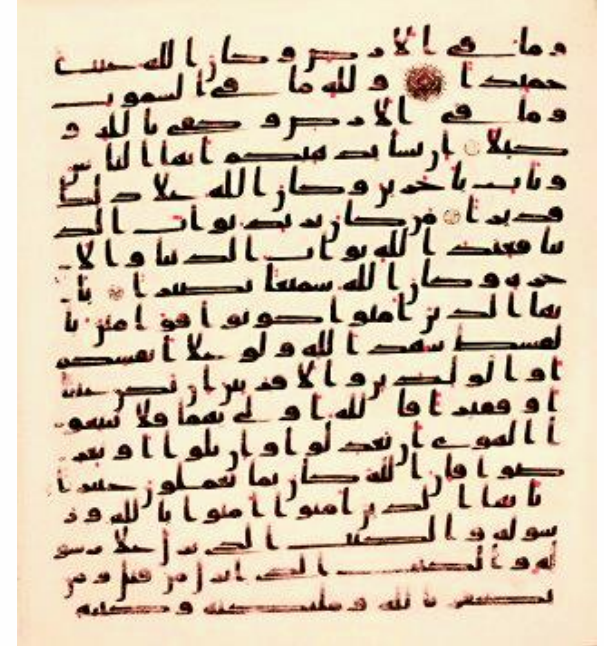
Kur'ân-ı Kerim'de En Güzel Örnek



- Hz. Ebu Bekir halifelik döneminde dinden dönen, zekat vermek istemeyen, isyan eden kabilelerle ve yalancı peygamberlerle mücadele etti.
- Dinden dönenlerin çıkardıkları isyanları bastırdı.
- Halife Hz. Ebu Bekir'in aldığı bu tedbirler Müslümanların zarar görmesini ve insanların cahiliye âdetlerine dönmesini önledi.

Kur'ân-ı Kerim'de En Güzel Örnek

- Çıkan savaşlarda pek çok hafız sahabenin şehit düşmesi üzerine Hz. Ebu Bekir döneminde Kur'an-ı Kerim sayfalarını kitap halinde toplama gereği ortaya çıktı.
- Zeyd b. Sâbit başkanlığındaki bir heyetin titiz çalışmaları neticesinde Kur'an'ın bütün ayetleri toplandı ve "Mushaf" meydana getirildi.



Kur'ân-ı Kerim'de En Güzel Örnek

- Hz. Ebu Bekir'in iki sene üç aylık hilafeti süresince Müslümanlar, büyük tehlikeler ve fitneler atlattı.
- Hz. Ebu Bekir kendisinden sonra Hz. Ömer'i halifeliğe uygun gördü.
- Hicrî 13. yılda yakalandığı hastalık nedeniyle altmış üç yaşında vefat etti. Vasiyeti gereği Mescid-i Nebi'de peygamberimizin yanına defnedildi.

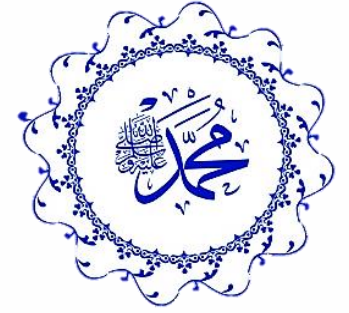


9. Hadisten Hayata

Peygamberimiz buyuruyor ki:

- "... Ben ancak bir muallim/öğretmen olarak gönderildim."

(İbn Mâce, Mukaddime, 17.)



Kur'ân-ı Kerim'de En Güzel Örnek

- Peygamberler insanlığa birer öğretmen olarak gönderilmiştir.
- Bu öğretmenlerin sonuncusu ve tüm insanlığa asırlar boyu öğretmen olan zat ise şüphesiz Sevgili Peygamberimizdir.



Kur'ân-ı Kerim'de En Güzel Örnek

- O, Rabbimizin kendisine öğrettiklerini biz ümmetine bildirmiş; bildirdiklerini önce kendisi yaşamıştır.
- Peygamberimiz önce yakın çevresinden başlayarak hem öğretmiş hem de inananları en güzel şekilde yetiştirmiştir.
- Böylece öğrettikleriyle amel eden bir neslin yetişmesine vesile olmuştur.
- Onun bu başarısına asırlardır getirdiği dinin hükümleriyle amel eden sayısız Müslüman şahittir.



Kur'ân-ı Kerim'de En Güzel Örnek

- Resulullah, bir gün mescide girince halka şeklinde oturmuş iki grupla karşılaştı. Birinde Kur'an okuyorlar ve Allah'a dua ediyorlardı. Diğer gruptakiler ise ilim öğrenip öğretmekle meşguldü. Peygamberimiz:

"Bu iki meclis de hayır üzeredir: Şunlar Kur'an okuyor ve Allah'a dua ediyorlar, Allah dilerse onlara istediklerini verir, dilemezse vermez. Şunlar ise ilim öğrenip öğretiyorlar. Ben de bir muallim olarak gönderildim!" buyurdu ve ilim halkasına oturmayı tercih etti.

(İbn Mâce, Mukaddime, 17.)

Ünitemizi Değerlendirelim

1. İslam'ın doğru anlaşılmasında ve yaşanmasında sünnetin önemini açıklayınız.
2. Peygamberimizin tebliğ, teşri ve temsil görevlerini açıklayınız.
3. Peygamberimizin tezkiye, talim ve tilavet görevlerini açıklayınız.
4. Hz. Ebu Bekir hakkında bilgiler veriniz.

Kur'ân-ı Kerim'de En Güzel Örnek

Cevaplayalım

1. Kur'an-ı Kerim'in açıkça hüküm getirmediği yerlerde Allah'ın izni ve bildirmesiyle Peygamberimizin kanun koyma yetkisine sahip olması, hangi görevini ifade eder?

- A) Tezkiye görevi
- B) Tebliğ görevi
- C) Teşri görevi
- D) Tilavet görevi
- E) Talim görevi

Kur'ân-ı Kerim'de En Güzel Örnek

2. I. “Namazlara ve orta namaza devam edin ...” (Bakara suresi, 238. ayet.)

II. “... Çünkü namaz müminlere belirli vakitlere bağlı olarak farz kılınmıştır.” (Nisâ suresi, 103. ayet)

Verilen ayetlerde namazın vakitleri açık olarak ifade edilmemiş olmasına rağmen bugün bizlerin namaz vakitlerini bilmemizde aşağıdakilerden hangisinin etkili olmuştur?

- A) Dinimizin bu gibi konularda kolaylaştırıcı olması
- B) Müslümanların zaman içerisinde geliştirdiği uygulamalar
- C) Peygamberimizin bu konudaki açıklamaları ve uygulamaları
- D) Her Müslüman kendi anladığı tarzda geliştirdiği uygulamalar
- E) İslam tarihinde ortaya çıkan mezheplerin bu konulardaki yorumları

Kur'ân-ı Kerim'de En Güzel Örnek

Peygamberimizin kalbi, ruhu ve nefsi inkâr, isyan ve gafletten arındırması; inananları maddi ve manevi kirlerden temizlemesine ---- görevi denir.

3. Verilen metinde boş bırakılan yere aşağıdaki kavramlardan hangisi getirilmelidir?

- A) Tezkiye
- B) Tebliğ
- C) Teşri
- D) Tilavet
- E) Talim

Kur'ân-ı Kerim'de En Güzel Örnek

Cebrail'in (a.s.) her sene Ramazan ayında Peygamberimiz ile beraber Kur'an'ın o zamana kadar nazil olan kısmını karşılıklı olarak okuyup kontrol etmelerine arz denir. Günümüze kadar bu hâdise Müslümanlar arasında her Ramazan ayında karşılıklı Kur'an okuma geleneği halini almıştır.

4. Bu geleneğin ismi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Mukabele
- B) Tilavet
- C) Talim
- D) Ridde
- E) Tebliğ

Kur'ân-ı Kerim'de En Güzel Örnek

5. Aşağıdakilerden hangisi Hz. Ebu Bekir'in hilafetinde meydana gelen olaylar arasında yer almaz?

- A) Dinden dönenlere karşı mücadele edilmiştir.
- B) Kur'an-ı Kerim sayfaları toplatılarak kitap haline getirilmiştir.
- C) Zekât vermek istemeyenlere karşı mücadele edilmiştir.
- D) Kur'an-ı Kerim çoğaltılarak belirli merkezlere gönderilmiştir.
- E) Yalancı peygamberlerle mücadele edilmiştir.

Kur'ân-ı Kerim'de En Güzel Örnek

HAZIRLAYANLAR

Kübra UZUN
Hatice Büşra PAKSOY
Furkan ÖZÜDOĞRU

REDAKSİYON

Suna AKKURT

TASARIM VE DÜZENLEME

Faize ULUSOY